

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K, $\frac{1}{2}$ strani
32 K, $\frac{1}{4}$ strani 16 K,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K, $\frac{1}{16}$ strani
4 K.

3

še sedaj ne bote brigali za volitev v občinski šolski svet, pozneje nič ne boste zamogli več storiti.

O delokrogu šolskega sveta poročali bomo prihodnjič, za danes hočemo samo poročati o njegovi sestavi.

Občinski šolski svet obstoji iz zastopnikov verskih društev, šole in šolske občine. Zastopnik šole v občinskem šolskem svetu je vodja šola (učitelj) in ako ima šola več učiteljev, nadučitelje, oziroma ravnatelj (direktor). Zastopniki verskih društev so vsi dušni pastiri (župniki) ali njih namestniki (kape-lani). V občinski šolski svet izvoli se naj iz vsake občine najmanj 5 članov. Koliko članov da voli vsaka občina, določijo deželni šolski svet. Kraj in čas volitve določi v saki občini občinski predstojnik. Voli se v vsaki občini z volilnimi listki in sicer voli sklican občinski odbor. Izvoljen je ta, ki dobi pri prvi volitvi večino glasov. Ako nima nobeden večine, voli se še enkrat v ožji volitvi in morajo volilci te kandidate voliti, ki so dobili pri prvi volitvi največ glasov. Ako dobijo spet kandidati vsi isto število glasov, razsodi žreb.

Ker v občinski šolski svet volijo občinski predstojniki, občinski svetovalci in odborniki, opozarjamo navedene naprednega mišljenja na blizajoče volitve. Pridite ktem volitvam in volite take možne, ki se brigajo za pravo šolo, za pravi in dober poduk mladine. Premislite da imate za blagor vaše ljube dece skrbeti, skrbite, da se bo vašim sinom enkrat bolje godilo nego vam!

Dopisi.

Iz Podgorja na Koroškem. (Naši prvaki.) Tudi pri nas imamo ljudi, katerim gre čez vse teater, vo-

sem moral k glavarstvu, jutri k sodniji, potem k davkarji, k okrajnemu zastopu, vedno jeza z cigani, po noči nadlegovali in izpraševali so me žendariji, potem neumni ukazi. . . .

„Bodi tiho, jenjaj,“ reče Peter, „ti si sprejet v nebesa.“

Četrti v redu bil je eleganten mladič, z zlatimi prstani, zlato verižico, gledal je nekako ponozno na starega Petra.

„Baron Filip pl. Roparski, imam mnogo zaslug. . . .“

„In sicer takih,“ prestrže mu Peter besedo, „da boš takoj marširal v peklo. Ljudje, ki siromake izkoriščajo, kakor si ti to storil, so hudičevi! Razumel?“

Peter obrne se k zadnjemu, obraz se mu takoj razjasni, ko vidi da stoji pred njim kutar.

„Zdravo, zdrav, ljubi kolega, veseli me, da zamorem spet onega iz duhovskega stana sprejeti. Dandanes pride jih, a ne tako. . . . kaj pa je z vami ljubi prijatelj?“

„Slabo žnjim stoji,“ odgovori resen glas in ko se Peter nazaj ozre, vidi Najvišjega Gospoda, Vsemogočnega.

„Slabo ž njim stoji,“ odgovori mirno in resno Gospod.

„On je bil prijatelj in sodnik tistih, ki ljudstvo izkoriščajo ki so proti prostosti, on je bil ud istih, ki so za pounmavanje ljudstva, on je bil eden istih, ki gledajo le na lastni žep, ne ozirajo se na mnogo in mnogo siromakov. On ni bil prijatelj ljudstva, on ni bil duhovnik mira, on ni oznanjeval Moje vere, on je stem, da je sejal sovraštvo in hujskal, razširjal brezvero. On ni bil duhovnik, ni bil dušni pastir, ampak le hujskač v duhovski suknji, ta se naj hitro odstrani, naj gre tja, kjer je jok in stokanje in skripljanje z zobmi.“

To izreki namigne Gospod izvoljenim in ti grejo v večno radost.

„Dobra dušica“ in s tako ženko, ki je zadovoljna vselej in povsod, se lahko izhaja in gospodari.

Ako sreča berača in taistemu meniš kaj podariti, potem ne jemli nikdar takse, ki bi tebi o ti priliki dejala: morda je ta človek kak slepar, lenuh, postopač, ki pribera denar v krčmo zanese. Če ti torej tako rečeš, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromake! Danes je tako hladno, kak kozarček pijače bode mu gotovo teknil!“

lej, tako le hitro vzemi, to je zlata vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se zjutraj in kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in takoj se smehlja, potem jo le vzemi, ne bo ti žal. Ako pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanči svoje čelo in se kisló drži, potem, prijatelj, varuj se take kakor vrag križa, ta ti je zoperna — kakor žarko maslo.

litve, tamburanje, pijančevanje i. t. d. Dokaz: dne 26. grudna ponoči je pogorelo poslopje dveh posestnikov v Podgorjah; med tem ko se je trudila požarna bramba Podgorska z gašenjem „špilali“ so v prvaški trdnjavi v St. Jakobu „teater“, tamburali, pili in seveda — pili. Pravijo da so tudi štelili denarčke, katere je nafahtal g. župnik Ražun za zidanje tako nepotrebne šole od imenovanih in neimenovanih, kakor se čita v „Mir-u.“ „V čast Bogu, v pomoč bližnjemu“ se bere na gasilnici v St. Jakobu, pa da je le napisano, ali se tudi tako ravna, to je prvaškim brambovcem deveta briga: naj se le trudi podgorski napredni in nemški „fajerberk“ ali pa naj pogori cela vas, saj so prebivalci nemškutarji pa ne slovenski klerikalci. Res, Ražun župan Konbentar i. t. d., vsi ljubijo svojega bližnjega, kakor sami sebi, pa le tiste, kateri volijo žnjimi radi dajejo težko prisluženi denar za ustanovitev Ciril-Metodove šole, čeravno je v Podgorjah dvo-in v St. Jakobu šestrazrednica. Žalostno je, če premislimo, kam pride naša mladina spomočjo teh „osrečevalcev“ kmeta; kako bodo znali mladeniči in mladenke igrati teater, tamburati, pripraviti, pijančevati in — nič delati! Vse kar je nemškega v naših šolah je „ferdaman“, „ferdaman“ je od St. Jakobčanov-vojakov tisti, kateri je priboril pred nekaj leti St. Jakobsko šolo, v kateri se otroci nič niso učili nemškega jezika, katerega pri vojakihi kmetski sinovi tako potrebujejo. Težko smo dobili sedaj zopet nemško šolo, ker so naši pametni kmetje prepričani, kako potrebno je, nemški znati. Kaj ne g. Ražun, Vi tudi ne razumete nemškega jezika zato ste sedaj župnik, župan in Jančič-ovi dajo otroke v mesto, da se uče nemško, in drugim revežem tega ni potreba, naj so slovensci in ostanejo v temi, da bodo prvaki lože orali znjimi, kakor bodo hotli. Pa le trudite se kakor hočete, odklenkalo bo vsem klerikalčkom v kratkem, saj železnica bo kmalu dogotovljena in župan bo zgubil masten zaslužek in morebiti tudi zlati prestolček.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dragi Stajerc! Mi ti moramo nekaj zanimivega o našem župniku Meško-tu poročati. Neka žena morala bi iti za kumo, a ker ni imela časa, poslala je svojo dekle kot zastopnico. Ko ste zastopnica in babica prišli v farvož, vprašal je župnik, kdo je kuma. Dekla odgovorila je da njena gospodinja, a ta nima časa, zato je ona (dekla) prišla. Naenkrat začel je župnik zmerjati deklini gospodinjino, (ki je krčmarica,) rekel je, kaka je gostilna in kaki ljudje le v njo zahajajo. Vprašamo župnika, je to obnašanje naslednika Kristusovega? Župnik ki že obče ni priljubljen v fari, se z takim obnašanjem napram farmanom gotovo ne bo prikupil.

Iz Slovenjgradca. Dragi Stajerc! Ni nam znano da bi bil ti že dobil kak dopis čez starotške klerikalce in podrepnike, kateri pač pri vsaki priliki po tebi udrihajo, že od daleč se sliši, ko se z voditelji ob kakih 3 vjntoro pijani razpeljavajo iz kake krčme, kakor vrane iz gnezda, in kričijo da bo večno pogubljen, kdor te čita. Kaplanu Stermšku je seveda to po volji, zato večkrat povabi kmete k sebi v kaplanijo in jih

Za oznanila (inserate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopiju šte. 3.

Štajerc izhaja vsaki drug petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajem dotične številke vpslati

VII. letnik

okrogu krajnega šolskega sveta.

lnjem članku smo razložili, da se ki svet izbirajo člani 1. kot zastopnik (nadučitelj). 2. kot zastopnik verskih (pnik) in 3. kot zastopnik politični adar so člani šolskega sveta izvoljeni jni glavar sejo, da se izvoli novi na ki seji predseduje najstarejši član, a ačelnik krajnega šolskega sveta. Voli ti, kdor dobi nadpolovično večino gla se je pravilno in postavno izvoljen. I jeni prevzame takoj vodstvo v krajnem vetu.

jah kr. šol. sveta. Krajni šol se shaja k svojim rednim sejam naj o četrletje. Ako pa potreba in nu sme načelnik sklicati sejo, kadar hoče mora konečno sklicati sejo tudi takra htevatva dva člana kr. šol. sveta. I jni šol. svet pri seji sklene, je ž a vsolane občine.

sol. svet veljavno sklepa: 1. ako se po člani, 2. ako je načelnik navzoč i vsaj polovica vseh članov pričujoča. se hoče pritožiti proti kakemu sklepu sveta, mora to storiti pri kr. šolske sicer tekom v 14 dni po seji. V ter lep nima obveznosti ali veljave, dokle em mestu ali v novi seji o tej zadevi kaj novega.

se pa včas, da se mora v kaki se veta razpravljati o kaki zadevi, ki a pričujočega člana, recimo nadučitelja.

Darovi.

Sodnik je sedel na svojem tronu ter je p sebe vse velikaše sveta, ki so kedaj ljudst ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozesu: „Kaj si dal svo vu?“

„10 božjih zapovedi.“

aj je ljudstvo napravilo iz njih?“

je vprašal cesarja Karola Velikega: „K l svojemu ljudstvu?“

aj je ljudstvo napravilo iz altarja?“

ado, na kateri je po nedolžnem zažigalo do rnice in svobodomislice duhovnike.“

se je obrnil k cesarju Napoleonu: No, in k ojemu ljudstvu?“

o!“

„Kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“

„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak s je pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v lu dobiho.

Naposled je vprašal večni Oče Kristus: „Moj lju sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“

Kristus je obmolknil. S prebodenimi rokami si j zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

tam dobro pogosti in večkrat sedijo skupaj do jutra, seveda ne pri praznih časih. Naš kaplan se obče za vse zanima, posebno so mu na srcu zrastle nežne device. Večkrat katero povabi k sebi v kaplanijo, da skupaj-molita in se spodbujata v deviški v strajnosti. Pa tudi na dom hodi jih obiskat. Če pride kam seveda se mu postreže, „prižgano župo“ posebno ljubi. Najraje obišče device, če so same doma, seveda moli se najlože če je človek sam. O uspešnem delovanju našega kaplana poročamo ob priliki natačneje, tedaj tudi ne bomo pozabili omeniti o „harnadlih,“ in tudi o neki pobožni devici.

Dobje. Župnik Vurkeljc pridigal je javno v cerkvi iz prižnice dne 17. p. m. in 24. p. m. zoper časnik „Stajerc.“ Prepovedoval je ljudem si ta časnik naročati, brati in je še pristavil: „Za vselej prekleta bo tista hiša, v kateri se „Stajerc“ čita.“ Zelo lepo gospod župnik Vurkeljc! Spada hujskanje in preklinjanje v vaš zvišeni poklic? Od kedar pa dušni pastirji preklinjajo? Gotovo od kar je Vurkeljc župnik, postavila si je duhovščina ta novi program. To je že preveč, če župnik v nedeljo, namesto da bi besedo Božjo oznanjeval, začne preklinjati. Prezvišeni gospod knezoškof, tukaj morate vi župniku pravo pokazati. Viga morate vprašati, ali ste ga poslali oznanjevat mira ali pa sejat viharja? Vi morate nam dati duhovnika, pravega naslednika Kristusa, ki se ne briga za politiko, kateremu je glavna skrb poklic, a ne druge posvetne reči. In ne bodo tudi po njegovih besedah prekleti tudi vsi farovži, kajti tudi tam se čita „Stajerc“ in celo marljivo. Mi odločno zahtevamo, da se nam oznanjuje v cerkvi Božja beseda, ne pa politika. „Stajerca“ pa bomo brali še bolj pridno, še bolj še se bomo oklenili tega lista, ki vedno nas in naše koristi tako vneto zastopa. Kedaj pa bodo vsi sprevideli, da je ta list pravi „kmečki prijatelj“?

Reka v hočem Pohorju. Dragi „Stajerc“, na dan sv. Stefana bil si v zelo veliki nevarnosti, skoraj bi ti bila bila zadnja ura. V gostilni Kašperja Viher zbrani so bili porotniki, sami pristaši „Gospodarja“ in hoteli so te na smrt obsoditi. Predstojnik tem porotnikom bil je tesarski mojster Blaž Janžič. Ta se je izrazil, da take krote, kakor si ti, ne sprejme. Z porotniki strinjal se je tudi krčmar in že večkrat je rekel, da „Stajerc“ že od daleč smrdi, a njegova hči je rekla, da meso, zavito v Stajerca, ni za jesti. Ti hoteli so tedaj tebe na smrt obsoditi, a tega niso mogli storiti, imel si v krčmi dva izvrstna zagovornika. Ali v tej krčmi bodo od sihmal za te ljubi „Stajerc“ vroča tla. Pri nesel si namreč v zadnji številki notico, da je učitelj Viher v St. Ilju od službe začasnó odstavljen, ker je tako „imeniten, podukam“ dajal šolar, ki ga solnija oestro kaznuje. To krčmarju, očetu Viherja, gotovo sedaj bolj smrdi nego „Stajerc“, sedaj smo celo mi ta smrad od St. Ilja sem zvali.

Iz Zavrča. Dragi gospod urednik! Dovolite tudi meni malo prostora v vašem listu, da vam malo po-
tožim in razložim naše stanje. — Po kratkem času

obstanka se je vaš list v našem kraju ukorenil, čujej ravno ga je naš g. dekan preganjal na vse kriplj. List še se je ljudstvo bolj dopadel in kdo ve, če h ravno gospod dekan s tem, da ga je preganjal, ravno za njega agitiral. Zlaj se pri nas iz med vseh listov najraje bere in ima tudi največ naročnikov. Ljudstvo, ki je bilo zaspano, se je v zdrnilo in začelo spoznavati svoje takozvane črne prijatelje in njihove namene. Na videz so sveti, a v vinski radosti pokaj žeje se v pravi luči in svetosti. Tem gospodom kmet deveta briga, njihov nikdar dovolj polni ždi, jim je prva skrb. Naš dekan tudi vedno le na se misli, potem še le na nas kmete, ki moramo plačati. Ker a t je baje v farovžu strop in steha podirala, mora smo temu gospodu postaviti novo palačo, ker drake gače bi bilo za njegovo življenje nevarno. Cerkverice konkurenčni odbor je k vsem željam in zahtevam tega gospoda priklinal. Pa glejte! Skoraj ves stan i strop se je nazaj položil, le malo se je iz novegor lesa napravilo. Posledica tega bode, da bomo do nekolic let spet novo streho delali. Kmet le začne spet šparati, prihrani si nekaj krajcarjev, da bodšre spet potem plačal. Račune in stavbo vodil je seveda gospod dekan sam. Cerkveni odbori navadno pe mastnem obedu in dobrem vinu samo kimajo, kien dar se jim predlagajo računi. Svetost gospoda dekanu pogledamo si enkrat ob priliki. Spomniš se dekan dš gosijo pred kratkim, kako dobre volje si bil, kahr ti je dišalo in te razgrelo vino, kako so se ti dopadli 2 dekleti i. t. d.

Vendeta. ijo
Zidanmost. Dragi nam „Stajerc“ iz našegiji kraja redko kedaj kaj slišiš, morebiti celo misliš, d spimo. Pa tudi pri nas ljubi nam list, se godi reči, ki nas vzdramijo ter nas silijo pri tebi pomol iskati. Leto in leto odlagamo ti to poročati, kar s ob daj storimo, vedno smo m'slili, drugo leto bo zep bolje, a vse nič ne pomaga, vse ostane pri starem i ubogi otroci se nam preveč usmiliijo. Rihlo, nežn zdravje naše mladine se lahko hitro pokvari in m prehlajenje ugonobi mnogokrat mlado življenje. Sed po zimi so otroci, ki od daleč v šolo pridejo, že tak na pol zmaznjeni, a v šolo takoj ne smejo, zun pred vrati morajo na zimi čakati, dokler niso v skupaj in dokler se jim vstop ne dovoli. Opold morajo vsi iz šole, ta se opoldne zaklene in nobed šolar ne sme noter ostati. V zimi so spet do 1 z naj, kajti v šoli baje preveč skačejo in spodaj st nuje g. nadučitelj, ki potem po jedi ne more spa in malo zadremati. Če mu ni prav, ako šolarji ča poldne v šolskih prostorih ostanejo, naj se presel prvo nadstropje ali pa naj gre v penzion, saj je ne bogat, ker ima dovolj pristranskih zaslužkov. N nadučitelj pa je tudi izvrsten pedagog, le na pam naj bi se mladina zgodovino in berila iz čitanke uo joj temu, ki se ne nauči. Naj bi raje našo de učil nemški jezik in dobro računati in pisati. otrok zgodovino na pamet zna, ne bo si s tem pre življenju kruha služil, pač pa, če zna dobro dr deželni jezik. Njegova mogočna gospa je učiteljica ženska ročna dela. Dekleta morajo volno i. t. d.

S2038-6.9.49

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K, 1/2 strani
32 K, 1/4 strani 16 K,
1/8 strani 8 K, 1/16 strani

Za oznanila (inserat)
uredništvo in upravn
stvo ni odgovorno.
Uredništvo in uprav
ništvo je v Ptuj
gledališkem poslopju
štev. 3.

Štajerc izhaja vsaki dru
petek, datiran z dnevo
naslednje nedelje.
Dopisi dobrodošli in s
sprejemajo zastoj.
Rokopisi se ne vrača
in se morajo nadalje o
ponedeljka pred izda
dotične številke vposla

n, srečen stan!

VII. letnik

Okrog krajnega šolskega sveta.

Enem članku smo razložili, da se
ki svet izbirajo člani 1. kot zastop
nadučitelj). 2. kot zastopniki vers
pnik) in 3. kot zastopniki politič
adar so člani šolskega sveta izvolje
jni glavar sejo, da se izvoli novi
ki seji predseduje najstarejši član,
načelnik krajnega šolskega sveta. V
ti, kdor dobi nadpolovično večino g
je pravilno in postavno izvoljen.
jeni prevzame takoj vodstvo v krajne
vetu.

ajah k. r. šol. sveta. Krajni š
se shaja k svojim rednim sejam n
to četrtnetle. Ako pa potreba in n
sme načelnik sklicati sejo, kadar ho
mora konečno sklicati sejo tudi takr
htevata dva člana k. r. šol. sveta.
ajni šol. svet pri seji sklene, je
a vsolane občine.

šol. svet veljavno sklepa: 1. ako se
člani, 2. ako je načelnik navzoč
vsaj polovica vseh članov pričujoča
se hoče pritožiti proti kakemu skle
sveta, mora to storiti pri k. r. šolsk
sicer tekom v 14 dni po seji. V t
lep nima obveznosti ali veljave, dok
em mestu ali v novi seji o tej zad
kaj novega.

se pa včas, da se mora v kaki
veta razpravljati o kaki zadevi, ki
a pričujočega člana, recimo nadučite

Darovi.

Sodnik je sedel na svojem tronu ter je
sebe vse velikase sveta, ki so kedaj ljud
ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozesu: „Kaj si dal s
vu?“

„10 božjih zapovedi.“

„Kaj je ljudstvo napravilo iz njih?“

„Kaj je vprašal cesarja Karola Velikega: „
l svojemu ljudstvu?“

„Kaj je ljudstvo napravilo iz altarja?“

„Kaj, na kateri je po nedolžnem zazigalo
rnice in svobodomislice duhovnike.“

„Kaj je obrnil k cesarju Napoleonu: No, in
ojemu ljudstvu?“

„Kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“

„Sramota!“

„In tako je vprašal se tega ali onega, ali vsak
je pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v
dobije.“

Naposled je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj
sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“

Kristus je obmolnil. S prebodenimi rokami si
zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokalo.

da so namrešč vsi pretepači „Štajerčevi pristaši“. Je
li kje kak mali pretep, takoj pristavijo omenjeni
listi, da je to sad „Štajerca“. Zgodi se v ptujski
okolici kako zločinstvo, potem se le krivijo „Štajerca“!
Sedaj pa vprašamo. Ima „Štajerc“ vzgojo mladine
v rokah ali učiteljstvo? Je „Štajerc“ te šolarje
vzgojil, ki so z nožem pehnili kakega sošolca in kaj
se ja tolikokrat zgodi? Ni učitelj vzgojitelj? In niso
temu nekteri učitelji krivi? Mlademu šolarčku, ki še
ne zna prav moliti, že vcepljava učitelj v šoli v
otročje srce sovražstvo da drugega naroda, v mladih
srcah, kjer bi le ljubezen in čislanje učiteljev in
starišev moralo biti, razcvita se že sovražstvo in ž
njim surovost. In odrasli! Ni cerkev vzgojiteljica
odraslim in mladeničem? Slabo za cerkev, če nima
toliko upliva na svoje člane, da bi vsaj zločinstva
zabranila. In kako bi to cerkev in duhovniki
zamogli, ker sami tak vzgled dajajo! V cerkvi, celo
z prižnice pridigujejo nemir, hujskajo, zunaj cerkve,
v javnosti pa hočejo celo boj proti takim, ki niso
istega mišljenja, ki niso iste vere. Je to krščanstvo?
Niso tako nekdam kruti Turki delovali v naši mili
domovini? In ravno mladino zapeljuje ta črna klika,
ravno mladino zastrupi z svojimi nazadnjaškimi na
kani. In če se ravna ta mladina po njihovih naukih,
tako je „Štajercijanska“ če pride pred sodnijo.
Čudno se se nam le to zdi, da se tudi v Ljubljani,
v sredi inteligentnih prvakov reči zgodijo, da človek
skoraj ne more verjeti, da se obče kaj tacega zamore
zgoditi, n. pr. Podgoršek-Löwy afera. Zakaj o tem
„Narod“ nič ne reče? In o kaplanih, in drugih kleri
kalskih voditeljih, ki zaradi kakega vnebovpijočega
hudodelstva oči celega sveta na se obračajo, so kleri
kalni umazani lističi tihi ko grob. Mi se nikdar ne
bojimo, kakega hudodelstva obsojati, pač pa naši
zahrbtniki. Nadalje kaj radi klerikalci taka hudo
delstva „Štajercu“ zaračunaju, ki se v okolici
mesta Ptuj ali drugih mest zgodijo. V okolici
mest imamo najmanj somišljenikov, v okolici
mest najbolj vladajo in komandiraji prvaki in
klerikalci, kajti v mestah so jim večinoma prevroča
tla, v okolici imajo svojo gardo, okolica mest je
njih poglavitni delokrog. V naših spodnještajerskih
naprednih mestah se redko kedaj kako zločinstvo
prigodi, v mestu samem ne sme duhovščina z prižnice
šuntata. V predmestni fari ali v kaki okolišni fari
tamkaj že cveta klerikalna hujskarija, tam se že
kazejo sadovi tega duhovskega delovanja, tam so
pretepi, uboji, umori, goljufije i. t. d. skoraj na dnevnem
redu. Temu krivi pa so le hujskači, temu krive so
le one podle duše, ki ljudstvo sklepajo, ki mu
vcepljavajo mrznjodo bližnjega samo zato, da ga potem
ložje izkoriščajo. Fej čez take, fej pa tudi čez
nesramno in neumno obrekovanje, vej čez podle
napade, to glavno delovanje nazadnjaških listov proti
„Štajercu“.

Iz Sv. Martina pod Vurbergom. V št. 2. „Slo
venskega Gospodarja“ čitamo:

Sv. Martin pod Vurbergom. Taisto osebo, ka
tera je tako lažljivo govorila oziroma pisala proti na

„dobra dušica in tako ženka, ki je zadovoljna
vselej in povsod, se lahko izhaja in gospodarji.

Ako sreča berača in taistemu meni kaj podariti,
potem ne jemli nikdar takše, ki bi tebi o ti priliki de
jala: morda je ta človek kak slepar, lenuh, postopač, ki
pribera denar v krčmo zanes. Če ti torej tako re
češ, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromaček! Danes je
tako hladno, kak kozareček pijače bode mu gotovo teknil.“
—lej, tako le hitro vzemi, to je zlata vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se jutraj
in kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in
tako se smehlja, potem jo le vzemi, ne bo ti žal. Ako
pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanči svoje čelo
in se kisló drži, potem, prijatelj, varuj se take kakor
vrag križa, ta ti je zoperna — kakor zarko maslo.

snazena, da je danes oče vedno po čestovski z njo za
dovoljen, tako dekle, recem ti, bode pridna in zvesta
ženka. Srečen je oče, ki ima tako hčerko in srečen je
taki fant, ki jo za ženo dobi.

Ne jemli si za ženo take, ki je neumno pobožna
ter zapisana v vsaki mogoči bratovščini. Pobožnost sicer
pristoja posebno nežnemu lepemu ženskem spolu, ali
taka v resnici nikdar ni prav pobožna, ona to dela le
na videz, le zato, da jo ljudje hvalijo; sam sebi pa bi
si žnjo nakopal križ, ki bi ti bil neznosen. Kake nepo
božne ženske pa se tudi varuj.

Naposled, in to ti naj je glavno vodilo, ne jemli
za ženko dekleta, ki ne bere rada „Štajerca“. S tako bi
dobil le neomikano hinavko, ki nima nobenega smisla
za pravo, napredno in srečno življenje.

semu obče spoštovanemu gospodu župniku v lažnjivem „Štajercu“, vprašamo mi farani, kdo so tisti „večina župljanov“? Taista „večina župljanov“ si le ti ena oseba, katero dobro vsi poznamo. Mi pa imamo obče spoštovanega in ljubeznivega gospoda župnika, in želimo, da bi se mnogo let pri nas ostali, mi ga iz celega srca ljubimo ter mu čast skazujemo. Zdaj sprevidimo, kako da ptujsko motovilo po nedolžnem duhovniku napada in lažljivo o njih govori. O motovilo, kedaj se boš spametovalo — Vsi pošteni farani šentmartinske župnije, Ignac Taler, župan. Jožef Santh, Tomaž Pehani, Mihael Černko.

V zgornjem dopisu „Gospodarja“ vidi se, kako „velikansko število se jih je oglasilo, da so zagovarjali našega župnika. Ti vprašajo kdo je tista „večina župljanov“ in trdijo da je le ena oseba, katero dobro poznajo. Zakaj pa je potem ne imenujete? A kako boste presenečeni, ko boste namesto ene osebe, videli podpisanih toliko župljanov, in sicer nikakih prešestnikov, tatov ubijalcev. vsi kličejo: „Reši nas o gospod našega župnika!“

Jožef Rojko, Franc Rojko, Franc Kajbič, Janez Koser, Franc Paulinc, Anton Löschnig, Jožef Rep, Karl Grušonig, Franc Novak, Anton Rajšp, Franc Jug, Franc Krajnc, Janez Wogrin, Janez Baumann, Franc Frahs, Martin Klampfer, Jožef Berlinger, Janez Slanitsch. (Opomba uredništva: Kaj porečeš župnik k temu, kaj „Gospodar“? Kaj „Naš Dom“? Bralci „Štajerca“ kaj porečete vi?)

Spodnještajerske novice.

Grize pri Celju. Matevž Turnšek v Grižah pri Celju je nam naznanil, da je našel sredstvo, kako se uspešno pokončava trtna uš in kiselj. Kdor se za to zanima, naj piše Turnšek-u.

Samomor. V Konjicah obesil se je v registraturi okrajnega sodišča 61 letni pisar Anton Marguč rekte Sattler. Vzrok samomora so baje domači prepiri.

Smrten padeč na ledu. Na Drati, potoku v Gornjemgradu, so držali otroci, 13 letna Liza Mehtik na ledu. Ko je domov prišla postalo ji je slabo, začela je bljuvati in čez nekaj časa je umrla. Pri padcu so se ji pretresli možgani. Stariši povejte mladimi, naj bo oprezna.

V Cirkovcah pri Pragarskem ni hotel župnik Frančišek Černešek podeliti krsta nezakonskem otroku dne 29. grudnia 1905 radi tega, ker ni hotela povedati župniku Černešku imena nezakonskega očeta. Kaj neki napravi škofijstvo, ko prinese mati sama otroka v Maribor h krstu? Zakaj ne vpraša župnik Černešek tiste matere za ime očeta, ki je porodila v farovžu? To je lepo priporočilo za Videm pri Krškem, kamor Černešek name-rava, da pojde za dekana ako se boljši ne oglasi.

Sv. Anton v slov. gor. Veseli nas, da se napredni veteranci v Sv. Antonu ne zmenijo za napade klerikalnih cunj, mirno pustijo pse lajati. Ljudstvo je spoznalo, kdo mu je prijatelj in kdo je za njegov napredek, in sprevidelo je, kdo je takozvani „pri-

jatelj in osrečevalec“ in kdo je le za poumnevanje ljudstva. Kaplanu pa zakličemo, brigaj se za cerkev, tam je tvoj delokrog, nadučitelju pa, brigaj se bolje za šolo, nego za politiko. Ne dajte se napredni fantje in napredna dekleta nadalje za nos voditi, povejte vsem, ki vam pridignejo „Svoji k svojim“ naj se le ti držijo tega gesla in naj ostanejo župniki v svoji cerkvi in v farovžu, dohtarji v svojih pisarnah. Kmet naj se oklena kmeta, obrtnik obrtnika. Bodite pozdravljeni neustrašeni Antončani!

Morilka svojega otroka. Neka Italijanka je v Št. Urbanu na Štajerskem umorila svojega otroka in ga skrilu v seno. Ko ga je hotela iz sena odnesti, opazili so jo ljudje in oddali orožnikom. Italijanka je razbila svojemu otroku glavo.

Otroka umorila. V Belem pri Smarju pri Jelšah je umorila kočarjeva hči Marija Paj svojega novorojenega otroka. Zaprli so njo in njeno mater.

Farške limanice, Zadnja številka „Gospodarja“ vabi posebno iste kmete, ki se zbirajo krog „Štajerca“ naj se zjedinijo z klerikalci in ustanovijo kmečko zadrugo. Klerikalska cunja pač ve, da so ti boljši elementi prijatelji „Štajerca“, samo z klerikalnimi smeti se nič ne da ustanoviti. Mislimo, da tudi noben naprednjak ne bo šel na te farške limanice, ki imajo čisto drugač namen, nego to kvasi „Gospodar.“

Sv. Janž na dravskem polju. Junaškim fantom, ki so mesca junija iz smrtne nevarnosti rešili 9 oseb, izplačala se je te dni rešilna talija v znesku 274 K.

Domovina razpošilja na občinske zastope tiskane formularje, katere naj občinski odbor izpolni, ter pošlje na uredništvo „Domovine“ v Celju. Na oklicu podpisani urednik „Domovine“ želi, da se izreče občinski zastop za občno, jednako in tajno volilno pravico. Vendar se vselej ta želja „Domovini“ ne izpolni. Dobili smo od enega občinskega zastopa formular z sledečo dobesedno opazko: „Naznanjamo, da smete to nazaj poslati „Domovini“ v Celju. Mi znamo slovenski, a radi bi znali tudi pravilno nemški. Okrajni odbor ptujski nam v tem radovoljno ustreže in pomaga v vseh zadevah, kjer si sami ne znamo pomagati.“

Občinski odbor St. v ptujskem okraju.

J. K . . . l. r.

J. C . . . l. r.

Kaj porečeš „Domovina“? Ni to z drugimi besedami rečemo, ni vtikaj v vsako stvar nosa, pusti občinske zastope na miru. In kakor omenjeni občinski zastop tako naj vsi storé. S tem oklicom v peč! Od „Domovine“ zaželjena volilna pravica ne bo vam v korist. Dalje o volilni pravici še spregovorimo v prihodnji številki.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski živinski sejem dne 3. t. m. prignalo se je 140 konjev, 970 glav goveje živine in 580 svinj. Cene bile so oziroma na dobro blago nizke. Prodaja dobra.

Surovež Gaiser, ki je v Hajdini pri Ptujju kravi krčmarice Osenjak prizadjal z nožem 23 globokih ran, obsojen je bil od okrožnega sodišča na 8 me-

S2038-6.9.49